

Miniatűr
színháztörténet.
(15. oldal)

Hangszerfa,
varázstrikó, föld alatti
utazás – mint
a mesében.

Verses farsangi
jelmeziparádé.
(8–9. oldal)

Álarc, jelmez,
fejfedő: bohócok
nyomában.
(24–25. oldal)

NAPSUGÁR

GYERMEKIRODALMI LAP • LXV. ÉVFOLYAM • 716. SZÁM

2.

2021. FEBRUÁR

KISS LEHEL

Borzong a február

Borzong a február: márciusra gondol.
Nem tud elaludni a sokféle gondtól,
hogy a füstök, meg a varjak,
a jégcsapos ereszaljak...

Vacogva gondol a zárszóra,
padlásra felcipelt szánkókra,
hóemberek elkallódott orrára...
csizmában is didereg a bokája.

Gubbaszt a tetőkön – házakén, hegyekén:
„Márpedig maradok! El sose megyek én!”
Dünyög a február, márciusra gondol,
nem tud elaludni a sokféle gondtól.

BALÁZS IMRE JÓZSEF Sóhajok

De jó lenne messze kóborolni,
Bejárt helyeket hosszan sorolni,
Bejáratlan utakat keresni,
Jólistmértből el-eltűnedezni.

De jó lenne asztal köré gyűlni,
Beszédzsongásba mélyen merülni,
Emléket nyomozni illatokban,
Tűnődni, ha gyertya fénye lobban.

BERTÓTI JOHANNA versei

Báb

Farsangra bebábozódtam.
Néztek is a többiek...
Én csak ültem veszteg, szótlan.
S jött a kérdés: – Ezt minek?

– Ez a jelmezed? Unalmas...
nagy vatelin és zsineg.
– Azt is mondhatnánk, borzalmas!
– S amúgy mi ez? Nincs hideg...

– Vattacukornak öltöztél?
Megszólaltam: – Báb vagyok.
– Báb? Ez most valami öncél?
– Báb, aki mindjárt ragyog.

És meghúztam a zsineget,
leomlott a vatelin.
Már egyikük sem kérdezett,
felragyogtak színeim.

Kibomlott a lepkeszárnyam,
pávatollnál ékebben.
Rájuk vetült széles árnyam,
felrepültem, elrebbentem.

Négy madár

Összefagynak napok, hetek.
A tél jégvirágot ragaszt
az ablakra. Rálehelek.
Négy madár várja a tavaszt.

Házak pipázgatnak csendben,
füstjük, mintha égig érne.
Négy madár maradt a kertben,
a többi elrepült délre.

Az estével beszélgettem.
Nyúló árnyék a magányom.
Négy madár járkal a kertben,
a friss hó csupa madárnyom.

4. rész:

A hangszerfa

Fényárban úszott a vasárnap. A város vidám csicssergésre ébredt. Az emberek hirtelen nem tudták, honnan jönnek a szokatlan hangok, füleltek, az eget kémlelték.

– Halljátok? Madárdal. Ők is megtanulták! – ujjongott Matyi barátaival, és kiszaladtak a térre.

Ott újabb meglepetés érte: az elültetett csemete az éjszaka folyamán hatalmas koronájú fává nőtte ki magát. Ágairól különféle formájú és színű gyümölcsök csüngtek alá. Oktávot és családját a fa mellett találták, a törzs körüli földet kapálgatták, öntözgették.

– Gyors termést hozott, szereti ezt a talajt – mondta a férfi Matyiéknek.

– Milyen fa ez? – kérdezte Sári.

– Hangszerfa. Csak ezt tudtuk magunkkal hozni. Éppen ültetni készültem, amikor a szörnyetegek rántörtek – mesélte Oktáv.

– Miféle gyümölcsöt terem? Ehető? – tudakolta Matyi.

– Nem, ezek hangszerek. Ha beérnek és kiszáradnak, gyönyörűen muzsikálnak. Csak érteni kell a megszólaltatásukhoz. Például ez itt egy jól kifejlett citera, a mellette csüngő hegedű, de még eléggé éretlen, mögöttük három fuvola, ezek már szépen ezüstöznek. Az

LACZKÓ VASS RÓBERT

Dudorászó

Belopta magát egy dal az emberek fülébe,
talán boldogabb lesz tőle
Kolozsvár vidéke.

Dudorászás nélkül durvább,
kérgesebb a lélek,
mért ne lenne maradása
köztünk a zenének!
Nyughatatlan éjszakára
virradt ránk a reggel,
benépesült a nagypiac
kíváncsi gyerekekkel,
s akit arra visz a dolga,
csodát hall, csodát lát,
elcsöndesedik a város,
úgy tátja a száját.

ott, a másik ágon fagott, a fölötté levő brácsa, átellenben egy oboa...

– Megmutatod, hogyan szólnak? – kérdezte Peti.

– Hogyne, szívesen. Gyere, Trilla, fújd meg ezt a furulyát – hívta a lányát Oktáv.

Trilla kanyargós szólamot csalogtatt elő. Triola leszakított egy másikat, és versenyre kelt Trillával.

Matyiék szájtátva hallgatták.

– Mi is kipróbálhatjuk? – kérdezte Sári.

Trilla átnyújtotta Sárinak a furulyát. A kislány belefűjt, de a hangszer csak sipított. Trilla megmutatta, hogyan kell lefogni a lyukakat, hogy a hangok kitisztuljanak, megszépüljenek és dallammá fonódjanak.

Míg a hangszerek körbejártak, Kandencia papíriveket osztott szét a többiek között.

– Már elég jól énekelitek a nyelvünket. Most ismerjétek meg betűinket, a hangjegyeket, és írásunkat, a kottaírást – mondta, és szolmizálni kezdett.

A gyerekek kíváncsian nézegették a vonalakon üldögélő, lábukat lógató hangjegyeket; megpróbálták követni a szolmizációt. Trilla és Triola gyerekpajtásaik fülébe suttogva segített.

Amikor már ment a szolmizáció, Oktáv szólamokra válogatta szét a csapatot, sorba állította őket, kottát adott kezükbe, s eléjük állva pálcával vezényelni kezdett:

*Dó, re, mi, fá,
fogadjunk rá.
Szó, lá, szí, dó,
lyukas dió.
Hangunk száll,
magasba visz...
Figyelj rá,
hamis a fisz!
Dó, szí, lá, szó,
fára mászó.
Fá, re, mi, dó,
dalolni jó.*

A dal végén Oktáv elégedetten tette le karmesterpalcáját. Leszakított a fáról egy girbe-gurba valamit, és Matyi felé nyújtotta.

– Mi ez? – érdeklődött kíváncsian Matyi.

– Violinkulcs. Tedd a tenyeredre, s meglátod, mit tud – mondta Oktáv, és körbejárt Matyi körül.

– Nahát, követi a mozgásod. Fordul, akár egy iránytű – csodálkozott Matyi.

– Igen, ez egy nagyon érzékeny zene-mutató – magyarázta Oktáv.

– Megtarthatom? – kérdezte Matyi.

– Hogyne, legyen a tiéd – mondta a férfi.

A közös énekléstől a gyerekek hazafele menet úgy érezték, hogy lábuk nem is éri a földet. Nem vették észre, hogy mögöttük, széles hátukkal tetre készülők, kőporos árnyakat leplezve, sötéten kuporognak a bokrok.

(Márciusban folytatjuk.)

EGYED EMESE

Énekelj velünk

Énekünkől a ricsaj csöndbe rendeződik,
énekünk elől a gond fellege eloszlik,
eloszlik a félelem fojtogató füstje,
feltűnik az ifjúság vidító ezüstje.

Énekünkől a gonosz ereje elfonnyad,
énekünkől a világ új erőre kaphat,
tévedező célba ér, társra lel az árva,
énekelj velünk te is: nem dalolsz hiába!

SIKÓ-BARABÁSI ESZTER

Varázstrikó

Nézem a trikót. Hanyagul lelóg a székről. Nagybé odadobta. Az angyal miért neki hozott dedikált Bördögök focitrikót?! Miért nem én kaptam? Amikor megláttam a piros lakkcipőt, hányingerem lett. Mennyből az angyal, na persze. Igaz, elég vicces lenne mennyből a Gézutata. Merthogy Gézutatóáéktól kaptam a cipőt.

– Borvörös – csücsörített Gézumama, mintha vak lennék, és süket is. Anya oldalba lökött, kipréseltem egy köszinagyit. Nem mondhattam, hogy egyáltalán nem örülök neki, használhatatlan, nem lehet benne focizni. Talán pont azt kéne. Párszor lemennék vele focizni, jól elintézném.

Szegény Nagybé. Általában rühellem a bátyámat, a beképzelt majom Bálintot, de most szinte sajnálom. Jó, szinte nélkül. Nem játszhat a csapatban. Nem mehet el a meccsre még úgy kb. három hétig. Egészen kicsinek tűnik Nagybé a dupla gipszcsizmában. Minden reggel bemegyek hozzá, és este is, néha. Most is itt ülök az ágya mellett. A trikóról nem tudom levenni

a szemem. Ha felpróbálnám! Nagybé alszik. Csak szépen a földre csúsztatom, aztán bedugom az ingem alá. Hoppá, moco-rog a bátyus, de már sikerült kisurrannom.

A tükör előtt állok, felpróbálom a focitrikót. Nem is lötyög rajtam! Mehetnék benne suliba. Majd ráveszem a gyöngyös szvettert, ameddig Annanyu látja, a lépcsőházban aztán levetem.

Az első szembejövő Joli néni.

– Csóóókolom – turbékolom neki. Na hát, mintha haragudna rám, meg nem is mondja, hogy szervusz, Gyöngyöm, csak szorítja a szatyra nyelét és elsiet. Na de szerencsére jön Dia, a legjobb barátnőm.

– Szia – vigyorgok rá –, megyünk együtt? Erre vicces képet vág és a járda másik szélén megy. Úgy tesz, mintha a járdaszegélyen egyensúlyozgatna, de valahogy megérezem, hogy nem akar közelebb jönni hozzám. Hát, furák ma az emberek! Na tessék, elbotlott egy kiálló szegélyköben. Felsegítem, amikor megfogom a kezét, ennyit bír kinyögni:

– Kösz. Jó a trikód, Nagybé...

Azt hiszem, mondana még valamit, de csak elvörösödik. Nincs időm Dia viselkedésén töprengeni, körbevesznek Nagybé osztálytársai. Igazi nagyfiúk. Két évvel és egy fejjel magasabbak nálam. Ezt nem hiszem el! Kezelni akarnak! Na várjatok csak, tudom, hogy van a csel, már százszor kiles-

tem. Ököl. Könyök, váll, könyök, fent pacsi. Egek! Zil is lekezel velem! Harmadik óta tetszik. Beharapom az alsó ajkamat, hogy ne vigyorgjak feltűnően, és jól odacsattintok Zilnek a pacsinál.

– Na, akkor nem volt annyira súlyos az az esés, mi? – kacsint(!) rám fekete fürtjei alól.

– Ja – mondom, mert ez az egyetlen helyes válasz.

– Koccanunk az edzésen!

– Ja – felelem ismét.

Még jó, hogy előrerohannak, mert épp Proton, a hatodikos fizikatanár jön, jobban mondva gurul. Szúrósan méreget. Vállon ragad és áthurcol a sulin, a kis öltözőig.

– Ez a ti művetek! Tüntessétek el! – ricsegi, és markomba nyom egy gyanús szagú rongyot.

Az öltöző falán embernagyságú betűkkel ez áll: BÓRDÖGÖK. Még nedves a piros festék. Nem vagyok egyedül. A sikáló brigádban van még pár hatodikos, köztük Zil is. Eszembe se jut amiatt izgulni, hogy mit szól a tanci, ha elkések, annyira hevesen törölöm a feliratot.

Mások azonban nem túl lelkesek. Egy turcsi orrú fiú földhöz vágja a rongyát.

– Mossad csak, Zsoli! – szól rá a sráca Zil. – Nézd, Nagybé is hogy mossa, pedig ő benne se volt a festegetős buliban.

– Persze, mert Nagybé valójában mama kicsi béje. Kívülről kemény, de valójában... Áááá!

Ezt a hangot a Zsoli nevezetű adja ki, mert alsó állkapcsa találkozik Zil öklével.

– Ne cikizd a haveromat! Örülök, hogy nem vesz részt minden marhaságban. Bár csak tudnék én is nemet mondani néha. Egyébként is, jó fej a húga!

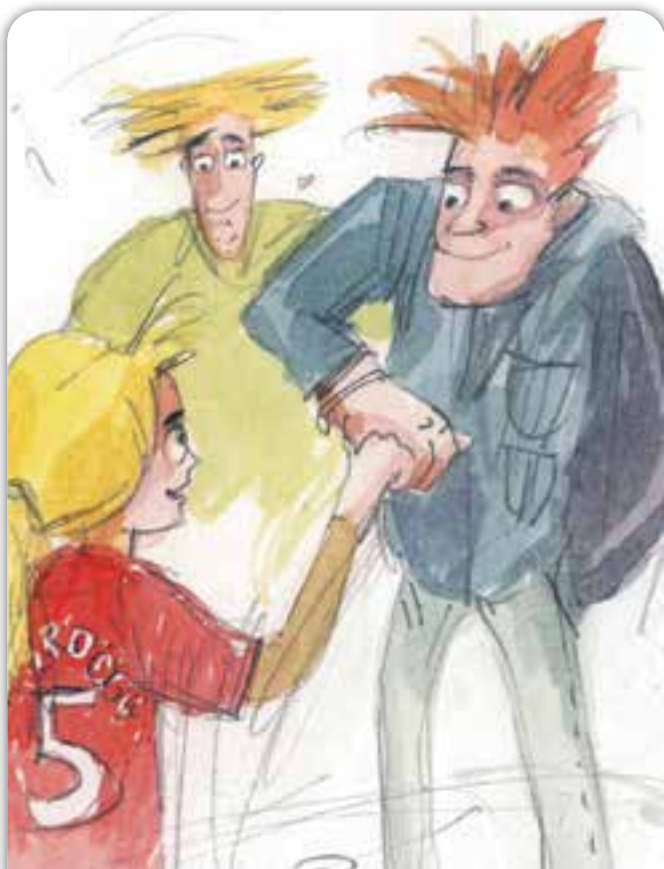
Csak így, lazán, ezt mondta. Megállt a rongy a kezemben. Nem, ez lehetetlen. Állok döbbenten, majd Zilhez fordulok:

– Hogy áll a hajam?

– Mint a drót – vigyorog rám Zil, de gyanúsan méreget. – Biztos vagy benne, hogy csak a lábadat ütötted meg? – kérdezi aggodalommal a hangjában.

– Ja – vakkantok vissza, de már az ajtóból, s nem törődöm vele, mit fognak szólni, rohanok végig a folyosón. Derékig érő, szőke hajam zászlóként lobog utánam.

Hazáig futok. Bírom. Felszaladok Nagybé szobájába. Leráncigálom magamról a trikót. Nagybé még mindig alszik, rövid, göndör haja csatakos. Lehet, hogy a beképzelt majom helyett más nevet kell találnom számára. Mondjuk bátor... majom. Nem tudom, ezen még gondolkodom, vagyis gondolkodnék, ha nem zengene percenként az agyamban: Jó fej, jó fej, jó fej!

CSEH KATALIN

Farsangoló

Várunk gazdag vacsorára,
víg farsangi lakomára.
Rántott hús, friss csörögefánk...
kapunk tárva, gyertek hozzánk!
Ehettek még csülköt, kolbászt,
cukros lében kukoricát.

Halljátok a tüzes nótát?
Sokan már a csárdást ropják.
Nosza, ti is gyertek szépen,
járvátok mint mi, ekképpen.
Milyen tohonyán mozogtok!
Ludas a teli gyomrotok?

Popcorn, azaz pattogatott kukorica,
a néző a tévé előtt ropogatja.

Belül fehér, kívül barna,
pöttyös a csomagolása.
Túró Rudit ki megkapja,
seperc alatt – hamm –
bekapja!

Kinek mi a kedvence,
legkedvesebb étele,
az legyen a jelmeze,
ha nem most,
hát jövőre!

A spenót a legjobb falás,
ha van rajta tükörtojás!

Befőtt, lekvár, zakuszká,
lakóhelyem a kamra.

NAGYÁLMOS ILDIKÓ

Torkos vers

Megettem egy kosár almát,
két lábasnak a tartalmát,
öt gombócot, három karajt,
meg is degedtem ott ahajt.

Kukoricát csemegéztem,
bevágtam mind, kérem szépen,
pánkót faltam, hatot, hetet,
nem mondhattam arra nemet!

Meg is nőtt a bendőm tőle,
bár megmondták jó előre,
aki mohó, telhetetlen,
utána ne keseregjen.

Hasam, mint egy kisebb hordó,
bárcsak lenne morgó, korgó!

HÉTVÁRI ANDREA

Télbefőtt

Néha nagyon szeretném,
hogya elővehetném
bármikor a téli tájat,
fűstszagút és zúzmarását.

Itt lapulna a zsebemben
egy kis befőttesüvegben.
Hogyha nyáron meleg volna,
a befőttem havat szórna.

Volna benne fázós cinke,
gyertyaláng is, egy kicsinyke,
hogya már nincs neki inge,
melegedjen szegény cinke.

Volna benne hófelhő,
náthára meg zsebkendő,
hóember is répaorral,
aki úgy néz, majd megszólal.

Szilvásgombóc, esti mese,
anya megkínálna vele,
megkóstolnám vacsorára,
rákenhetném a tortára,

nálam volna sült-főtt
az én finom télbefőttem.

Anya sála most – fagyi.
(Azért nem kell megnyalni!)

A kalapom laskaszűrő,
hajam csupa tészta, ni!
Pulcsim paradicsomszós,
én vagyok a spagetti!

Papír a krém,
a hab és a gyertya,
jelmezem:
születési torta.

Sajtos, sonkás, kukoricás,
olajbogyós avagy gombás,
én vagyok a pizzaszelet,
kit mindenki nagyon szeret!

Nagy hidegben
forró tea,
a pártám:
citromkarika.

Hideg mese

Hol volt, hol nem volt, az Óperenciás Tengeren is túl, ahol a levél a fáról le sem hull, volt egyszer egy ország. Ebben az országban olyan hideg volt, hogy aki nem tett-vett, az menten szoborrá fagyott. Volt is nagy nyüzsgés, lóbálta kezét-lábát serényen mindenki, nehogy a földhöz dermedjen. Még így is megesett, hogy egy-egy téren, sarkon mozdulatlanra dermedt pár nyújtózó macska, pipázó bácsi, pletykáló asszonyság.

– Látod, fiacskám, a lustaság élő szobrai – mutogattak a piacról hazasiető nagymamák a dermedező semmittevőkre. – Szedd a lábad, mert ha nem, te is odaragadsz!

A gyerekeket persze főlösképpen nógatták, ők még álmukban sem ragadtak be a dunyhába. Az aprónép éjszaka is ügyesen mozgolódott, forgolódott, így reggel cseppet sem esett nehezére talpra állni. Nem úgy a felnőttek, akik elgémberedett tagokkal, merev derékkel, sajgó nyakkal próbáltak a párnák fogságából kiszabadulni.

Lúdbőr király gondterhelten róttá palotája folyosóit.

– Nem lesz ez így jó. Mindenki csak jön-megy, tesz-vesz. Akik kicsit is megállnak beszélgetni, nézelődni, megfagynak, vagy rájuk ragasztják, hogy lusták. Évek óta nem csevegtem Zúzmara királynővel, Szélvész királykisasszony pedig szinte láthatatlan, úgy tüsténkedik állandóan.

– Megint gondolkodik, felség! – szolt a királyra Irgumbrrrgum kancellár. – Nem lesz ennek jó vége. Inkább vonuljon le a kert végébe, vágjon egy adaggal az áldozati fából. Minden hasznos tevékenységgel töltött perc áldás a brrrodalom népére nézve!

– Nem lehet, Irgumbrrrgum – mondta a király. – Ha ilyen iramban aprítjuk az áldozati fát, hamarosan nem lesz, amit aprítani, és akkor rémületében az egész nép lefagy. Nézz körül! Sehol egy fa, bokrok is alig. Kópár az összes kert, Szélvész hercegnő kedvére cikázik, Zúzmara úrnő fönt kóborol a csupasz dombokon. Ha így folytatjuk, nép helyett idegenek gyülevész serege, ország helyett szálnalmas viharsarok lesz a mienk.

– Hogy én egy pillanatra is dologtalanul rostokoljak, hova gondol, felség?! Ha kegyelmed nem hajlandó megfogni a balta végét, megteszem én, amit tenni kell! – dö-

rögte a kancellár, s azzal elporzott a kert végébe.

Nemsokára hallani lehetett, hogyan csattog a balta az egyetlen megmaradt brrrodalmi fa törzsén.

Lúdbőr király íróállványához sietett, rövid kiáltványt vetett papírra.

„Emberek! Országunk szelek martaléka lett. Aki megmenti népem a didergéstől, annak adom Szélvész királykisasszony kezét és a fele brrrodalmat.”

A kiáltványt kis kézinyomdáján papírcsíkokra nyomtatta, a cetliket Szélvész hercegnő kosárájába rejtette. A királykisasszony libbent erre, libbent arra, a karján imbolygó kosárból szanaszét szóródtak a lapok.

Élt az ország távoli sarkában egy kerészlegény, Jancsi. Szomszédai habókosnak tartották, mert ahelyett, hogy rendes ember módjára vágni való fát keresne a dombokon, reggeltől estig az apjáról rámaradt birtokon piszmogott. Ásott, kapált, locsolt, kötözött, vagy csak nézte, kezével a szeme előtt, mikor merről süt a nap. Egy reggelen papírcetlit hordott a lába elé a szél. Jancsi felkapta, elolvasta.

– Eljött az én időm! – brünyögte, s azzal megpakolta kétökrös szekerét, a rakományt ponyvával letakarta, és felhajtott a királyi palotába.

– Üram-királyom – szólt Jancsi a trón elé járulva –, a szelet fákkal kell megállítani. De a fát ültetni kell, és kívánni, amíg nagyra nő. Parancsolja meg, hogy minden kertbe ültessenek fát! Hoztam facsemetéket, kihordom őket!

Jancsi minden udvarba vitt néhány csemetét, és meghagyta, hogy felnőtt ültesse, gyermek locsolja, idős ember a szélről óvja. Lúdbőr király a palota tornyából nézte, amint faültetés címen az udvarokban öszszegyűlt a pereputty. Csodával határos módon senki sem dermedt meg, pedig ügyködés közben bizony pár szót is váltottak egymással a népek.

Szélvész királykisasszony és Zúzmara királyné riadtan csatlakozott a toronyban nézelődő királyhoz.

– Drága jó uram, felásták a dombokat! – zihált Zúzmara.

– Édes apukám, tele fácskával a széles brrrodalom – búgta Szélvész. – Nincs már, ahol szeleskedni!

– Sebj, kislányom – szólt Lúdbőr –, időd se nagyon lesz ezután fel-alá cikázni. Látod ott azt a szekeres legényt? Az lesz a te urad-parancsolód, no meg a fele brrrodalomé is. Ezt is megértük, hogy valaki királlyá ültette magát! Jöjj, Zúzmara, kedves, álmodjuk meg a lakodalmat!

A király futárt menesztett a kert végében dühödten csapkodó Irgumbrrrgum után. A kancellár dérrrel-dúrral fölment a trónterembe, ahonnan Lúdbőr a toronyba vitte.

– Nézd csak, barátom – szólt a király –, de szépen kizöldült az ország! Lesz itt áldozati fa bőven, ha van eszünk kívánni.

– Kivágni! – dörrent a kancellár.

– Ki-vár-ni – suttogott Lúdbőr. – Ne félj, szolgálom, nem fogunk a várakozásba beledermedni. A fa nemcsak a kályhában, az ég alatt is melegít!

Jancsi és Szélvész királykisasszony országra szóló lakodalma után a fiatalokra bízta a dombokat, ahol megalapították, és bölcsen igazgatták a Brrrodalmi Faiskolát és Szélrózsakertet, amíg meg nem haltak. Aki nem hiszi, járjon utána!

Kentenit kalandjai

Mordvin mese
Fordította: ERDŐDI JÓZSEF

Élt egyszer egy ember. Annak az embernek született egy fia. Ez a fiú anynyit nőtt egy nap alatt, mint más egy esztendőben. Mikor néhány nap alatt embernagyságúvá cseperedett, otthagya apját, és ment, amerre a szeme látott.

Ment, mendegélt a fiú, egyszer csak belebotlott a hegyet őrző Pantyusba.

- Hová mégy, testvérem?
- Megyek, amerre a szemem lát.
- Vigyél magaddal engem is.

Együtt mentek hát tovább, és úgy megszerették egymást, mintha vér szerinti testvérek lettek volna. Mentek, mendegéltek, egyszer csak belebotlottak a se nem kicsi, se nem nagy Kentenitbe.

- Hová mentek, testvéreim?
- Megyünk, amerre a szemünk lát.
- Vigyetek magatokkal engem is.

Most már hárman mentek tovább, és úgy megkedvelték egymást, mintha vér szerinti

testvérek lettek volna. Rengeteg erdőbe értek, ahol házat építettek maguknak öreg tölgyekből. Kentenit meg Pantyus azután vadászni mentek, a fiú otthon maradt. Őrizte a házat, közben levest főzött, egész üstre valót, aztán megsütött egy ökröt.

Ekkor betoppant hozzá a Hétháncsbocskoros öreg. Ölnyi magas volt, ölnyi széles a válla, ostora meg hétöles.

– Adj egy harapás húst meg egy korty levest! – mondta az öreg a fiúnak.

– Nem adok, mert elátkoznak a testvéreim!

Ekkor a Hétháncsbocskoros felemelte a gerendaház sarkát, alátette a házörző fiút, azután megette az ökröt, kihörpintette a levest. Utána szabadon engedte a fiút, és továbbállt.

Másnap a hegyőrző Pantyus maradt otthon. Egész ökröt sütött, egész üst levest főzött. Újra megjelent a Hétháncsbocskoros öreg.

– Testvér, adj egy harapás húst meg egy korty levest!

Pantyus ellenszegült, dulakodni kezdett az öreggel, de az elkapta, felemelte a gerendaház sarkát, aládugta Pantyust, majd megette az ökröt, kihörpintette a levest. Ezután szabadon engedte Pantyust, és továbbállt.

Harmadnap a se nem kicsi, se nem nagy Kentenit maradt otthon házat őrizni, ebédet főzni. Megint beállított a Hétháncsbocskoros öreg, most is egy falás húst, egy korty levest kért. Kentenit megtagadta a kérését, felemelte hétpudos botját, és megmértéközött az öreggel. Akkorát vágott rá a botjával, hogy annak eltört a karja.

Megijedt erre a Hétháncsbocskoros, futásnak eredt. Kentenit meg utána. Futottak, vágattak, míg egy sivár mezőre nem értek. A mezőn egy nagy kő volt, a kő alatt kicsi lyuk, épp, hogy belefért egy ember. A Hétháncsbocskoros belebújt a lyukba, Kentenit pedig visszatért gerendaházukba.

Nemsokára hazatértek fogadott testvérei. Kentenit elmondta nekik, mi történt, majd azt tanácsolta, fonjanak kötelet, azon ő leereszkedik Hétháncsbocskoros nyomában.

Tetszett a tanács a másik kettőnek. Kötelet sodortak, Kentenitet a lyukon a föld alá bocsátották.

– Ha megrántom a kötelet, húzzatok ki a föld alól – szólta Kentenit a feleúton, azután lebocsátkozott a föld alatti világba.

Ment, mendegélt Kentenit, végül egy

kunyhóhoz ért. A kunyhóban egy szép leányt talált.

– Jó napot, szép leány!

A leány ránézett, nagyot nevetett.

– Hogy kerülsz te ide, erre az ember-nem-járta vidékre?

– Nagy sora van annak! A Hétháncsbocskorost keresem, mert nagyot vétett ellenünk. Nem tudod, merre lakik?

– A Hétháncsbocskoros az apám, de azért útba igazítlak. Menj csak tovább egyenesen, ott lakik a néném, az megmondja, hol akadsz apánkra.

Kentenit útra kelt, ment, mendegélt, amíg újra egy kunyhóhoz nem ért. Abban a kunyhóban is egy leány volt, de még szebb az előbbinél.

– Jó napot, szép leány!

– Nem idevaló ember vagy te, mit keresel te itt?

– A Hétháncsbocskorost keresem.

– Az az én apám.

– Nagyot vétett ellenünk. Nem tudod, hol lelem?

– Nem messze innen lakik a néném. Majd ő eligazít!

Kentenit tüstént útnak indult. Ment-mendegélt, míg csak a harmadik kunyhóhoz nem ért. A kunyhóban egy hétszer szép leányt talált.

– Jó napot, szépséges leányzó!

– Nem idevaló ember vagy te! Hogy kerülsz ide, erre a távoli vidékre? Tán azért járod a világot, mert korog a gyomrod, fázik a tested?

– Gyomrom nem korog, testem nem fázik, hanem a Hétháncsbocskorost keresem. Nagyot vétett ellenünk. Nem tudod, hol lakik?

– Hisz az én apám a Hétháncsbocskoros! Szánlak nagyon, te legény, mert apám megöl, bármi szándék vezérelt is ide. Olyan erős, hogy nem akad párja az egész világon. Csak egyvalaki bírna megmértetni vele, a se nem kicsi, se nem nagy Kentenit. De őneki nyoma veszett, sehol sem találjuk.

– Hát én volnék az a se nem kicsi, se nem nagy Kentenit. Hol találom apádat?

– Halljad hát, legény! A Hétháncsbocs-

koros az apám ugyan, de azért mégis útba igazítlak. Elárulom neked, miképp győzhetsz le. Van apámnak két söröshordója. Az egyik erőt ad, a másik erőt vesz. Menj apám házába, cseréld ki a két hordót.

Így is tett Kentenit. Elment a Hétháncsbocskoros házába, kicserélte a két söröshordót, azután megint útra kelt.

Ment, ment Kentenit az úton. Útja egy tölgyfa mellett vitt el. A tölgyfa koronájában sasfészek volt, benne kuporogtak a fiókák. Egyszerre jégeső zúdult le az égből, verte, csapdosta a fiókákat. Kentenit megállt, és betakarta őket.

Ekkor nagy szárnycsattogással repült haza az anyasas.

– Ki óvott meg benneteket a jégesőtől?

– Az idegenből jött ember, a se nem kicsi, se nem nagy Kentenit.

– Gyere elő, Kentenit, hadd rójam le neked a hálámat.

Kentenit előjött, a sas így szólt hozzá:

– Hívj engem segítségül, ha bajba jutsz.

A sas elröpült, Kentenit visszament a Hétháncsbocskoros házához. Bekopogott a ház ablakán.

– Itthon vagy-e, öreg Hétháncsbocskoros? Ismerősd érkezett, gyere, vendégelj meg egy kupa sörrel!

– Hát téged mi szél fútt ide? De ha már itt vagy, gyere, igyál az egészségemre!

Mivel a hordókat Kentenit kicserélte, a Hétháncsbocskoros ivott az erőt pusztító sörből, Kentenit az erőt adóból. Az öreg nagy kevélyen párviadalra hívta az ifjút. Hétháncsbocskoros a hétöles ostorával küzdött, Kentenit pedig a hétpudos botjával. Rávágott Kentenit az erőtlen Hétháncsbocskoros fejére, kettéhasította, sapkáját elvette, aztán, mint ki jól végezte dolgát, indult visszafelé.

Útközben beszólt a három szép leányért, azok is vele mentek. Odaértek a lyukhoz. Előbb egyenként felhúzatta a lányokat, barátai nagyon megörültek a szép lányok láttán. De negyedszerre, mikor Kentenitet akarták felhúzni, benéztek a lyukba, hát, csak a Hétháncsbocskoros sapkáját látták! Megrémültek erre, hogy jön a Hétháncsbocskoros, eleresztették a kötelet, és elfutottak. Kentenit visszapottyant. Szerencsére puhára esett.

Szomorúan vándorolt naphosszat a föld alatti világban. Megy-mendegél nagy bánatosan, egyszer csak elér a tölgyfához. A sas látja a bús Kentenitet.

– Miért búsulsz annyira?

– Nem tudok felmászni a felső világba!

– Jótett helyébe jót várj! Ülj a hátamra, és kapaszkodj meg jó erősen!

Kentenit felült a sas hátára, és a sas felrepült vele ebbe a világba.

Megtalálta a barátait, s a három legény még aznap feleségül vette a három leányt. Hetedhét országra szóló lakodalmat csaptak. Én is ott voltam, sört ittam, mind lefolyt a bajszomra.

Színház az egész világ

Mióta világ a világ, szülők mesélnek gyermekeiknek arról, mi zajlik az ember lelkében. Milyen az irigység, a féltékenysé, a hatalomvágy, mekkora a szeretet ereje. A gyerek a meséből tudja, miféle akadályokat kell majd leküzdenie.

De a felnőtt is szívesen hallgat mesét. Okul belőle, nevet rajta, mások helyébe képzeletben magát. Régi idők vásárait vászonra vagy kartonra rajzolt képekre mutogatva, versben vagy énekben meséltek a képmutogatók. Kész hangos képregény volt!

Az előadott mese: színjáték. A bábok nem kérnek enni, engedelmesek. Vallásos szertartásban már Krisztus előtt több ezer évvel használtak bábokat. A középkori Itáliában a templomajtón kívülre szoruló bábosok produkcióiból született a vásári komédia.

Az európai színjátszás bölcsője az ókori Görögország. Itt domboldalban, a táj részeként alakították ki a színpadot lépcsőzetesen körülvéző nézőteret, melynek minden pontján hallották a lent szavalt szöveget. A színészek szerepüket jellemző maszkban játszottak.

A színházak ma szomorú- vagy vígjátékot adnak elő, zenével, tánccal, maszkban vagy anélkül játszanak. Ma is azért nézzük az előadást, hogy megértsük, mi zajlik a lelkünkben, és hogy biztonságban átéljük azt, ami az életben túl nevetséges, túl veszélyes vagy túl fájdalmas lenne.

WEÖRES SÁNDOR

Vers a színházról

Amikor a függöny felgördül,
a térben az ember eltörpül,
figyelmes nézések
több száza
behatol a színpad
odvába.

Ott benn tünemények
suhognak,
lámpás éjszakában
ragyognak,
a színek fémessé
szépülnek,
szavakból paloták
épülnek.

Nem szűnik a játék
vonzása,
távozóban nézünk
egymásra:
mert egymásban látjuk
a jámbort,
aki a játékban király volt.

Rejtvénypályázat

Februári pályázati rejtvényünk megfejtése egy étellel, evéssel kapcsolatos közmondás. Írd meg, küldd el a jelentését is!

A Rejtvénykirály

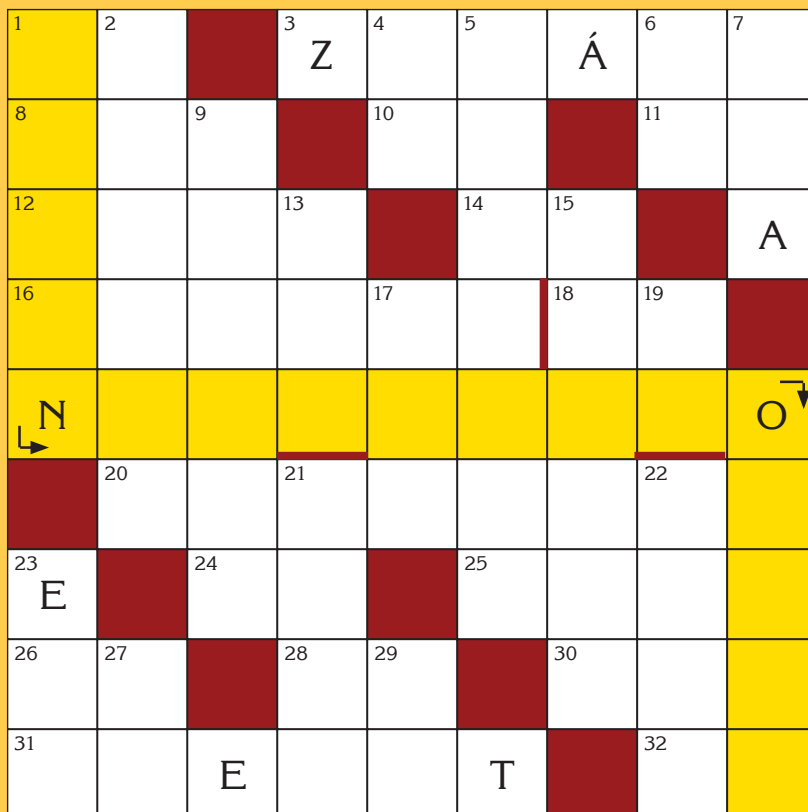

VÍZSZINTES

1. Török Ottó monogramja
3. Mohón evő
8. Becézett Ödön
10. Román helyeslés
11. Vérszállító szerv
12. Becézett bárány
14. Lyuk szélei!
16. Á-tlan Ábriska
18. Utóirat, rövidítve
20. Ráérősen kutat, kajtat
24. Római 51
25. Szénbánya belseje!
26. A szabadba
28. Juttat
30. MIÁ
31. Épület szintje
32. Két, egymást követő mássalhangzó (a 2. kétjegyű)

FÜGGŐLEGES

1. A megfejtés
2. Arra a helyre tesz
4. Végül marad!
5. Egyensúly (BALANSZ)

6. Folyadék
7. Időmérő eszköz
9. Végül csiripel!
13. Ismétlés, rövidítve
15. Falusi kút része
17. KIE
19. Iiiii!
21. RIAL
22., te is, ő is
23. Szántóeszköz
27. Irsai Máté monogramja
29. Ám, ellenben

VAJNÁR ILONA
rejtvénye

Bartha Hanna,
Mezőfény

A novemberi rejtvénypályázat győztesei:
Kutasi Blanka, Szilágyosmlyó;
Sófalvi Dorottya, Nyáradremete;
a kézdiszentkereszti IV. osztály.

A megfejtéseket honlapunkon közöljük:
www.napsugar.ro/megfejtesek.php

Találd ki!

1

- Anya, nem tetszik nekem a kolbász két vége
- mondja Peti vacsora közben.
- Úgyan miért? – kérdi Anya.

Peti válaszát a rejtvényből tudhatod meg: a T betűtől indulva olvasd össze a betűket. Segítenek a nyilak.

2

Egy tányéron öt farsangi fánk van, ezeket kéne elosztani öt gyerek között úgy, hogy mindenik kapjon egyet, és a tányéron is maradjon egy. Szerinted megoldható a feladat?

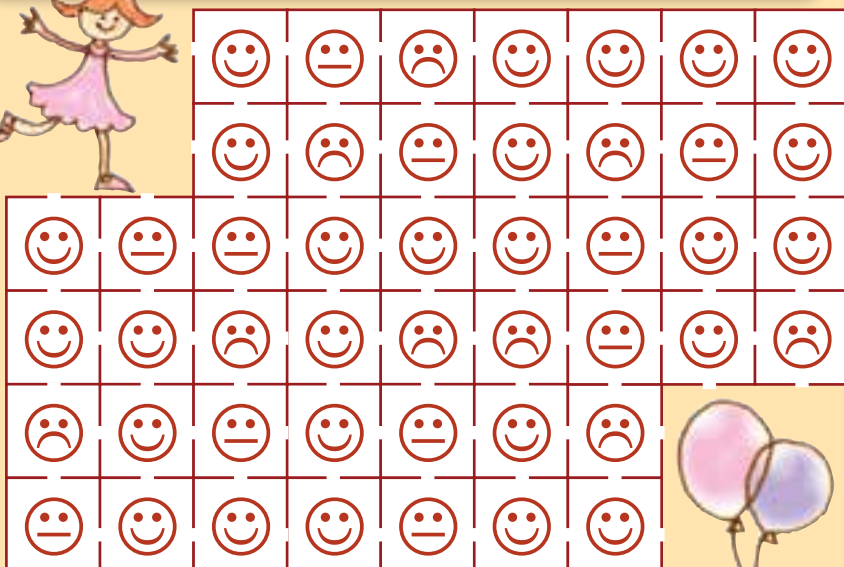
3

Azt se tudja, ... Folytasd a szólásmondást. Segít a rajz. Mi a jelentése?

4

Csakis vízszintesen vagy függőlegesen haladva úgy vezesd a kislányt a lufikhoz, hogy közben csupa mosolygós arcú kockába lépjen!

Tudod, van egy hely, ahol a mi fajtánk örökké él. Úgy hívják: Északi-sark.

- Melyik embernek életveszélyes forró lábfürdőt venni?
- A hóembernek!

...

A kínai suliban farsangot rendeznek. Chuan lesz a postás, Lee a hóember, Cseng a telefon.

...

– A férj fintorogva eszi a vacsorát. A feleség aggódva kérdezi:

- Nem ízlik, drágám? Pedig a szakácskönyvből főztem.
- Akkor legközelebb a belső lapokat használd, mert a fedele kicsit kemény.

...

- Hogy készül a mákos bab?
- Véletlenül kettőt lapozol a szakácskönyvben.

...

– Tudna valamit adni a torkomra? Teljesen elment a hangom.

- Jó napot kívánok, miben segíthetek?

...

A Találd ki! rovat januári megfejtései

1. Szilveszter. 2. Fázik.
3. Nem láttátok a telefonomat?!
4. Engem tavasszal elvisznek Alaszkába!

– Peti, mondj három állatot.

– Lovacska, kutyuska, libuska.

– Ügyes, de most mondj még hármat kicsinyítő képző nélkül.

– Kec, fecs, macs.

...

Két kutya sétál az utcán. Egyszer csak az egyik átszalad a túloldalra, körbeszaglássza a villanyoszlopot, és visszamegy.

– Mit csináltál? – kérdi a másik.

– Csak megnéztem az üzeneteimet.

...

– Szerinted mi az a kolibri?

– Egy különleges halfajta.

– De a könyvben az áll, hogy virágról virágra száll.

– Na látod, milyen különleges!

...

– A nővérem lovagolni jár, mert fogyni szeretne.

– Van már eredménye?

– Igen. A ló tíz kilót fogyott.

...

Húúú!

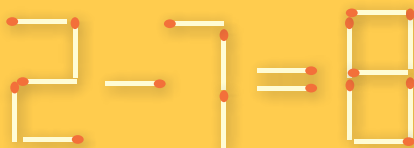
Húúúúúúúúú!

A csudába!
Megint én húztam a rövidebbet...

5

Mozdíts el egy gyufaszálat úgy, hogy az egyenlőség helyessé váljon.

6

Hogy hívják vidéken a konnektort? A tréfás választ megtudod, ha a szavak ellentéteinek kezdőbetűit összeolvasod.

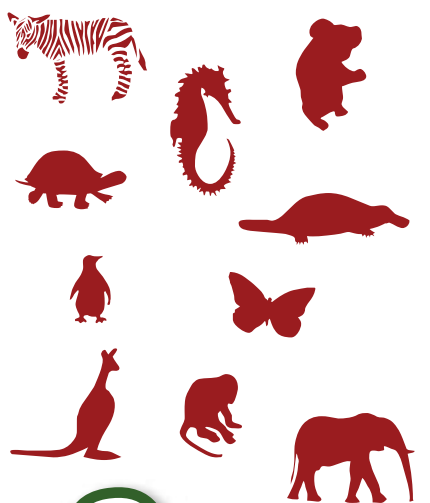
1. Ül 2. Jó 3. Magas 4. Hideg 5. Fiú
6. Hamis 7. Puha

1 2 3 4 5 6 7

7

10 állat árnyképét láthatod a két keretben. Első ránézésre ugyanazok, azonban mindkét csoportban van egy-egy, ami különbözik. Keresd meg őket.

8

Mi lesz a medve és a búza keresztezéséből?

E	R	D	N	E	I	A
B	G	E	Ü	S	L	I
LY	D	Á	T	Á	N	L
E	O	V	B	D	Á	D
S	Á	R	K	O	E	I
N	O	NY	Á	É	R	K
B	I	D	A	K	R	Ó

A választ a rejtvényből tudhatod meg. Vízszintesen, függőlegesen vagy átlósan, bármilyen irányban haladva húzd ki a táblázatból a következő neveket: BORBÁLA, EDE, ENDRE, GÁBOR, IDA, KÁROLY, ILDIKÓ, ISTVÁN. A megmaradt betűket olvasd össze.

Szólj, szám!

Szó-móka

Nyelvtanóra után:
– Anya, tudod, mi vagyok én? Személyes névmás!

...

Tornatanár az öltözőben:

– Igyekezz, fiacskám, vagy talán én húzzam fel a cipődet?

– Szerintem szorítaná a tanár bácsit.

...

– Pistike, hallom, megint rossz fát tetél a tűzre.

– Nem is igaz, hiszen mi gázzal fűtünk.

...

1. A farsangi napokban legyünk mi is vígabban... – szól a népdal. De nemcsak farsangkor vidám az, aki a magyar nyelvet kapta örökségül. Mennyi kincs és lehetőség rejlik egyetlen pici szógyökünkben! A **vi-**, **ví-** többől is százágú szóbokor hajtott ki, és minden új ágnak köze van a vidámsághoz, az életkedvhez. Én elkezdem, ti folytassátok. Gyűjtsétek össze e szótó három alakjának minél több hajtását:

víg, vig-: vigalom, _____; **vid-**: vidám, _____; **vir-**: virul, _____

2. Szócs Margit meséjében a 4–5. oldalon a gyerekek oly boldogak a közös énekléstől, hogy hazamenet úgy érzik, mintha **lábuk nem is érné a földet**. Mit jelent itt, és mit jelent eredetileg ez a szólás? Mikor szoktuk mondani: **egyik lába itt, a másik ott, két lábbal áll a földön, alig húzza a lábát, földhözragadt, magasröptű, madarat lehet vele fogatni, magasan hordja az orrát?**

3. Olvassátok el Balázs Imre József versét a 2. oldalról. Keressétek meg azt az igét, amelyik **céltalan menést** jelent. Versenyezzünk, ki talál több hasonló értelmű igét, kifejezést!

Egy közmondásra is utal a vers, bár a költő épp az ellenkezőjére vágyik. Hogy szól a közmondás, és mit szeretne a költő?

Zsigmond Emese

Novemberi nyertesünk Poenar-Nagy Anett, Zilah.

A megfejtéseket honlapunkon közöljük: www.napsugar.ro/megfejtések.php

Maszat Művész és az ehető műalkotás

Ne játssz az étellel! – szólnak rád néha az asztalnál. Én azonban most arra kérek, nézz úgy az ételre, mint egy művészi alkotás eszközeire. A „festő vászon” lehet a tányér vagy egy szelet kenyér, a végeredmény pedig nemcsak szép, de finom is.

Havonta és év végén díjakat! sorsolunk ki

Novemberi nyertesünk Farkas Tímea, Sepsiszentgyörgy.

Mielőtt bekapod a műalkotást, fényképezd le, küldd el nekünk is!

Kvak és a fenyőpinty

*Ne felejtsetek el:
szórjatok magot
a madaraknak!*

Földünkön sok madárfaj él. Egyesek színesek, mások visszafogottak. E havi főhőseink színesek és nagyon félénkek. Rengeteg idő, türelem és kitartás kellett, hogy elnyerjem a bizalmukat és elkészítsem ezeket a fotókat.

Közel 5 éve etetem a madarakat. Télen már tudják, hogy számíthatnak rám, lesz élelem. Ez a kis színes fenyőpinty-pár viszszatérő vendég nálam. A felső fotón a tojó, az alsón a hím látható. A hímnek színesebb a tollazata, feketébb a feje búbja.

A fenyőpintyet borpintyőke néven is ismerjük. Észak-Európában és Észak-Ázsiában honos. Ott rakja fészket 5-8 méter magasan, a fatörzs közelében, mohából, zuzmóból, és kibéleli szőrrel, bolyhokkal. A mi tájainkon csak átvonul, de azért nálunk is akad fészekrakó pár. Ez a vonuló madár szeptembertől áprilisig rendszeres vendége a kertnek.

Kedvenc téli csemegéje a lucfenyő magja és a bükkfa makktermése, de szereti a napraforgómagot, a bogyókat, más magvakat. Nyáron bogarakat, pókokat fogyaszt, ezzel eteti fiókáit. Télen nagy csapatokban vonul, de előfordul, hogy csak párban. A kertembe csak ez a kis pár látogatott el.

A fenyőpinty 7-8 tojást rak. A tojó egyedül, sok napi kotlással költi ki őket, míg a hím folyamatosan hordja neki a táplálékot. Érdekes módon az öreg hímek jobban bírják a hideget, északabbra költöznek, míg a tojók és a fiatalabb hímek a délebbi, melegebb területeket keresik.

Küldjetek
rajzot nekem, imádom
nézegetni!
Alább pár küldeményt
mutatok.

A fenyőpinty a Természetvédelmi Világszövetség Vörös listája szerint védett faj. A védett fajok életének kioltásáért körülbelül 500 lejes pénzbüntetés jár.

Zárom soraimat, megyek madarat etetni, tegyetek így ti is!
Találkozunk márciusban. Nagy békaölelés!
BRRREKKK!

Írta, rajzolta, fényképezte
KOVÁCS RÉKA RHEA

Fall Ágnes,
Marosvásárhely

Török Tekla,
Marosvásárhely

Baki Beatrix,
Marosvásárhely

Szenyes Kamilla,
Csíkszentgyörgy

Veres Dóra,
Szilágysomlyó

Az élővilág zenészei

A természet hangjai gyönyörűek és változatosak, bár a legtöbbet az emberi fül nem érzékeli. Az élővilág számunkra hallható zeneműveit leginkább állatok szerzik. Akadnak köztük simogató dallamok, míg mások kellemetlen zajok „csupán”. E hangok nem a mi kedvünkért születnek, s nem is csak a kommunikációt segítik, hanem a fajfenntartásban, a párválasztásban és az ellenség elriasztásában van szerepük. Ám az élővilág zenekarában, ha jól odafigyelünk, hallhatjuk: növények is zenélnek.

Éneklő madarak

Az élővilág legjobb énekesei madarak. Földünk legszebb hangú madara a **fülemüle**, de a számon tartott közel tízezer madárfajnak legalább fele dalol. Az énekhang úgy születik, mint az ember esetében: a tüdőből kiáramló levegő rezgésbe hozza a hangszálakat. A dalolás a költőterület védelmét szolgálja azzal, hogy elriasztja vagy megtéveszti a betolakodó fajtársakat és a ragadozókat, de szerelmi muzsika is lehet, ha épp egy hím vagy tojó a leendő párját csalogatja.

Kutyaszerenád

Az emberi fül más állatok hangját is dallamként hallja. Az **új-guineai éneklő kutya** kimonodottan „zajos” természetű. A rejtőzködő vadeb fülsüketítő nótázását az új-guineai őslakosok gyakran hallják, mert a párzási időszakban a nőstény így jelez a hímnek. Amellett, hogy kiváló vadász, ez a különleges képességű eb a kutyaféléktől szokatlan módon remekül mászik sziklára és fára is.

Daloló paradicsom?

Éneknek ugyan nem nevezhető, de nemrég kiderült, hogy a növények is képesek hangot kiadni. Bizonyos növényfajok stressz hatására, például rovarjármadás esetén, „sikoltoznak”. E hangok az emberi fül számára nem érzékelhető tartományban születnek, de mérőműszerekkel kimutathatók. A dohány tizenöt-, a **paradicsom** pedig huszonötféle hangot bocsát ki így. El kell hinnünk a kutatóknak, hogy a növények is nótázhatnak?

Tücsökkoncert

A **tücskök** ciripelő hangját a hímek adják ki, amikor a gitárként használt felső szárnyuk mintegy 140 kis dudorán végighúzzák a „pengetőt”, az alsó szárnyukat. Így csalogatják a nőtényt a szerenád helyszínére, akárcsak a szöcskék. A sáskák hátsó lábszárukkal hegedülnek az elülső szárnyukon, a kabócák pedig egy kitinlemez pattogatnak a potrohukon, így dobolnak a nyári koncertben.

Rovarzenekar

A rovarzenekar, főként nappal, repdeső rovarokkal is bővül: a sűrű szárnycsapások néha bosszantó, néha megnyugtató zümmögéssé olvadnak. A **légy** másodpercenként kétszázszor rebbenti meg a szárnyát. A legyek, dongók és méhek F-dúrnak megfelelő hangnemben zümmögnek, ezt Beethoven is felfedezte. VI. szimfóniáját F-dúr hangnemben írta. A repülő rovarok zümmögése más zeneszerzőket is megihletett. Az orosz Rimszkij-Korszakov például dongókról írt zeneművet.

Békakórus

A **békák** változatos kuruttyolása mocsaras, lápos vidéken, vagy épp egy kerti tó partján valóságos kóruddá áll össze: a harlekinbékák rőfögő, a varangyok trillázó, az unkák dallamos „uhuzó” hangot adnak ki, mások a tücsökciripeléshez hasonlót. A kecskebékák az általuk komponált dalt a szájzugukban lévő, felfúvódó hanghólyaggal fel is erősítik. Gyakorlott természetjárók a brekegés típusa alapján messziről beazonosítják az áriázó békafajt.

Kisköpe

Sorolj fel minél több énekesmadár-fajt!

Novemberi nyertesünk
Dornescu Henriett, Csíkszereda

A megfejtéseket honlapunkon közöljük:
www.napsugar.ro/megfejtések.php

Havonta és
év végén
díjakat!
sorsolunk ki

Komédia, Karnevál

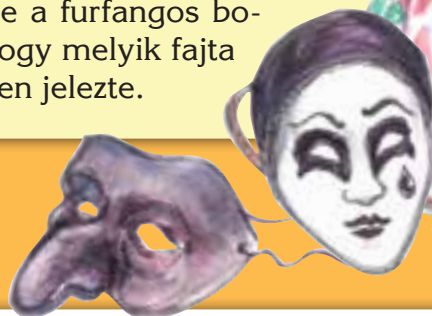
Szívünk vidítói, a bohócok

Legjobb barátunk, a bohóc, már Mátyás király idejében létezett. Pályafutását a mai Olaszország területén kezdte. A színpadon ugrándozott, a komédiásoknak nevezett vándorszínházi társulatok állandó figurája volt. Volt belőle vidám és szomorú, öreg és fiatal, fiú és leány.

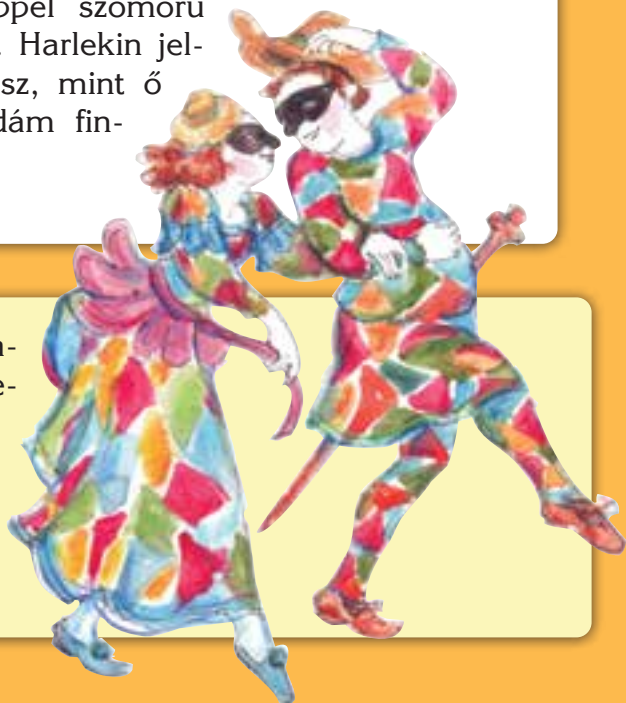

A közönség annyira szerette, hogy vásárokon is mindenhol ott volt, mókáival, tréfáival szórakoztatta az összesereglett népet. A vándorcirkuszoknak állandó szereplője a fufangos bohóc. A bohóc régen álarcot viselt. Azt, hogy melyik fajta bohóc áll előttünk, álarca és jelmeze híven jelezte.

A két legismertebb bolondos figura Pierrot, a szomorú bohóc és Harlekin, a csúfondáros bohóc, öneik egyenruhaszerű jelmezük is kialakult. Pierrot tetőtől talpig fehérben, pár fekete gombbal vagy bojttal ruháján és egy fekete könnycseppel szomorú arcán áll előttünk. Harlekin jelmeze színes, merész, mint ő maga, arca vidám fintorba torzul.

Az első lánybohóc Colombina, az eszes, talpraesett szolgálólány, aki gazdáit, a fiatal szerelmeket segíti a komédiások színpadán. Ő Harlekin társa, jelmeze színpompás bohócunk rombuszos ruhájának méltó párja. A mélabús Pierrot mellé hamar elképzelték Pierrette kisasszonyt, aki már-már balerina is lehetne.

A cirkuszi bohócok jelmeze egyre pompázatosabbá vált, nagynevű tervezők álmodtak mesés öltönyöket a közönség legjobb barátai számára. Ezek a ruhák káprázatosak, gyakran teljes felületük apró, csillámló rátétekből áll össze. Többségük mindössze térdig ér, hogy a bohóc térdharisnyája is érvényesüljön.

E pazar bohócruhákat leginkább híres-neves cirkuszi társulatok vagy az épületben működő, egészen ritka, úgynevezett kőcirkuszok sztárbohócai viselték. Európa híres kőcirkuszai a párizsi Téli Cirkusz és a budapesti Fővárosi Nagycirkusz.

Farsang idején szeretünk bohócnak öltözni, a jelmez védelmében szabadon handabandázni, bátran komédiázni. Ilyenkor a legfélénkebbekből is előbújhat a tréfamester. A szomorú és vidám bohócokat a festők is szívesen megörökítették, többen egész sorozatot szenteltek nekik.

A velencei utcai karneválok résztvevői szívesen öltöztek bohócnak. Jelmezükhöz díszes álarcot viseltek. A világ múzeumi gyűjteményeiben most is őriznek régi bohócjelmezeket. Tervezz bohócjelmezt vagy álarcot magadnak, anyunak, apunak, a legjobb barátodnak, vagy annak, akire épp haragszol. Hátha kien-gesztelődsz!

Összeállította:
LÁSZLÓ NOÉMI
Illusztráció: BAK SÁRA

Sziasztok! Köszönöm mindenkinek, aki verset, mesét, megfejtést küldött nekem, aki festett, rajzolt, ragasztott, hajtogatott, sodort, font és hasonló boszorkányos műveleteket végzett. Itt olvashatjátok, kik írtak a Napsugárnak az elmúlt időszakban: **Kiss Adrienn**, **Tőkés Márk**, **Nyárádszereda**; **Magyar Hanna**, **Nyáradremete**; **Varga Tekla**, **Borbély Tekla**, **Fülpesi Szilárd Botond**, **Jakab Tamás Őrs**, **Marosvásárhely**; **Onodi Koppány**, **Madéfalva**; **Kasza Ivett**, **Hadadnásd**; **Patay-Horváth Márton**, **Szödliget**; **László Kincső Orsolya**, **Sepsiszentgyörgy**; **Katona Dávid**, **Brassó**; **Székely Máté**, **Maroskeresztúr**; a **sepsiszentgyörgyi Mikes Kelemen Líceum III. A, III. C**; a **marosvásárhelyi Dr. Bernády György Iskola IV. C**; a **nagyvárad Szacsavay Imre Iskola III. B**; a **gyergyószentmiklósi Vaskertes Iskola III. A, IV. A**; a **csíkszeredai Petőfi Sándor Iskola IV. C**; a **kovásznai Kőrösi Csoma Sándor Líceum IV. B osztálya**; a **kézdiszentkeresztúti IV.**; az **esztelneki III. és IV.**; a **csíkmenasági II. és IV.**; az **olthévízi III.**; a **mezőfényi III.**; **IV.**; a **csíkszentmártoni IV.**; a **pávai IV.**; a **szilágycsehi III. A**; a **lővétei III., IV.**; a **kibédi III.**; a **zabolai IV.B**; a **tekerőpataki IV.**; a **csíkszentgyörgyi III.**; a **nyáradremetei III.**; a **makfalvi III. osztály.**

Napsugár • Szivárvány Képtár

Képzőművész munkatársaink munkáiból képeslap-sorozatot indítunk. Azoknak az olvasóinknak küldünk belőlük, akik különösen sokat írnak, rajzolnak nekünk. Gyűjtsd te is!

• Nagy buzgalommal olvassuk otthoni oktatásban is a Napsugarat, és oldjuk a feladatokat. Nekünk mostanság második tankönyvként szolgál a Napsugár. Köszönjük!

András Mónika tanító néni és a lővétei III. osztály

• Kedves Napsugár! Iskolánk udvarán a kicsi fenyő magányos, mert a gyerekek otthonról tanulnak, de amint látod Dobai Lilla Dorka rajzából, sokat gondolunk a kis fenyőnkre, és reménykedünk, hogy nemsokára ott lehetünk majd vele. **Almási Emese tanító néni Leléből**

• Ezekben a nehéz időkben a Napsugár sokat jelent nekünk. Mivel az olvasókönyv elég szellős, lehetőségünk van a Napsugár témáit is feldolgozni a tanórán. A gyerekek választják ki az olvasnivalót, élvezik, hogy ők dönthetnek a témáról. Várjuk a lapokat, meg tudjuk oldani a kézbesítést. Szeretettel a **bogdándi I-III-IV. osztály és Kürti Csilla tanítónő**

• Székelyudvarhelyről, a Bethlen Gábor Iskolából **Bálint Ibolya tanító néni** rendszeresen küld megfejtéseket, verseket, rajzokat, beszámolókat a III. B osztály életéből. A képen éppen igeragózás- virágokkal látjuk őket.

● A biharszentjánosi tavalyi negyedikesek Pék Enikő tanító néni vezetésével ötletes gyűjtőlapokra ragasztották a Napsugár-bélyegeket. Kíváncsian várjuk, milyenek lesznek az idei, „bogaras” gyűjtemények.

● A **magyarszováti** iskolában a papírszínház-technika alkalmazása igazi örömforrás. A gyerekek kíváncsiságukból fakadóan mindent kipróbálnak, új, szokatlan helyzeteket teremtenek, ez lenyűgözi őket, és az új tapasztalatok okosabbá teszik őket. **Marchis Piroska** tanító néni és a III–IV. B osztály

● Péter Ákos harmadikos, öccse, Nimród előkészítő a **sepsiszentgyörgyi** Mikes Kelemen Elméleti Líceumban. Mindketten szeretnek kézimunkázni és lapjainkat olvasgatni.

Olvass,
és küldj
rajzot róla!

Jankó Fülöp, sepsibükszádi olvasónk kedvenc mese-figurája **Pinokkió**.

Ackerman Nikol Nagyváradon egy régebbi bábszínház-élményét illusztrálta. *Hogy mit szeretnék 2021-ben? Hát hogy újra legyen bábszínház!* – írta levelében.

Madár Róbert István dési olvasónkat Zágoni Balázs **Kütyüs** meséje ihlette meg, amit a Napsugártól kapott *Mi van a tükör mögött?* című jutalom-mesefüzetből olvasott.

Nem könnyű a bezártságban mozogni, de szükséges!
Ha olyan szerencsés vagy, hogy most is sportolsz,
írd meg nekünk, küldj képet magadról!

Sportolj,
és küldj fényképet
magadról!

Farsangoló február

Végre itt a bolondozás ideje!
Öltözzünk maskarába, készítsünk,
viseljünk álarcot... a maszk mellé.
Így már tényleg felismerhetetlenek
vagyunk!

Sok szeretettel küldöm **a kibédi III. osztályos tanítványaim** munkáit! Nagy öröm számunkra, amikor viszontláthatjuk **a Napsugárban**. Az eszkimót **Gyöngyösi Hanna-Boróka** készítette, a téli díszlet **Korondi Bulcsú Attila** tanuló munkája.
Balázs Annamária tanítónő

Szilágysomlyón, Budai
Teodóra rajzán dundi
vattakorong-nyuszik
örülnek a télnek.

Saját kezéd kör-
vonalaiból izgalmas
álarc készülhet.

Tordán, Finna
Enikő osztá-
lyában papír-
harmonikából
készültek
a bohócfejek.

A papírtányérból készült,
ablakra ragasztott színes
bohóc-arcok felvidítják
a februári kilátást.

Kolozsváron, a Zenelíceumban, **Bak Márta** tavalyi osztályában vastag kartonból készültek ezek a dekoratív, színes maszkok.

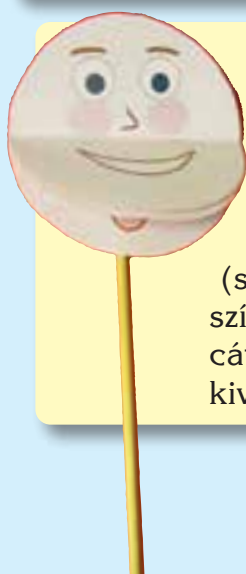
A marosszentgyörgyi bohóc teste krepp-papírral borított műanyag pohár, a kalapja palack-kupak, haja fonal. Készítői **Séra Tünde** tanítványai.

Hosszú keze-lába színes papírlánc a marosvásárhelyi Dr. Bernády György Iskolában, **Molnár Hajnal** tanítónő osztályában készült bohócnak.

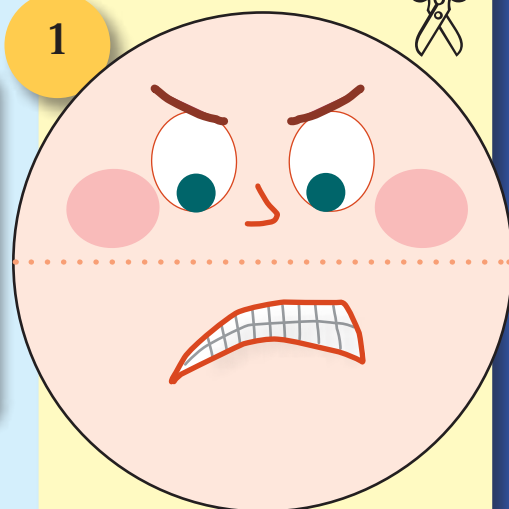
Mike Melissa szilágycsehi olvasónk ügyes kezei közül került ki ez a ceruzatartó, melyet a színesre festett tökmagok tesznek érdekessé.

Most ilyen vagyok!

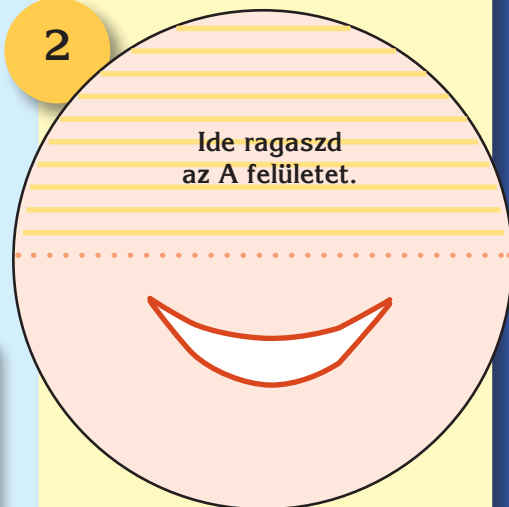
Vágd ki a négy kört, az első hármat hajtsd félbe, és a hátukon jelzett helyen, megfelelő sorrendben (1. legfelül, 4. legalul), ragaszd egymásra őket (segítenek a betűk). Papírból haját is készíthetsz a fejnek. Hátára ragassz hurkapálcát vagy ceruzát. Az arcokat „lapozgatva” kiválaszthatod az épp időszerűt.

1

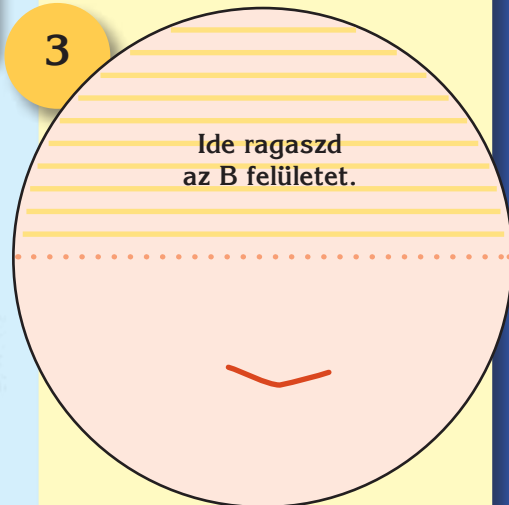
2

Ide ragaszd az A felületet.

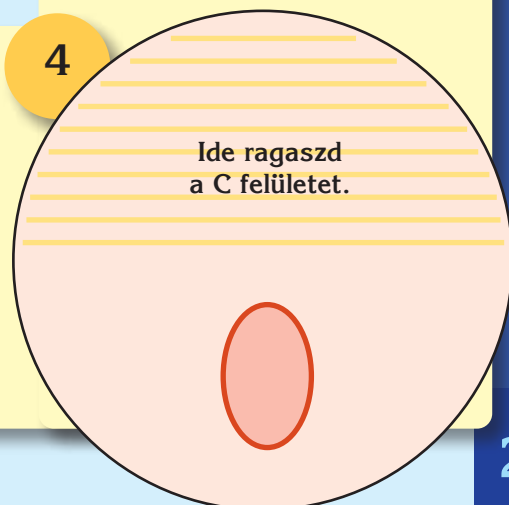
3

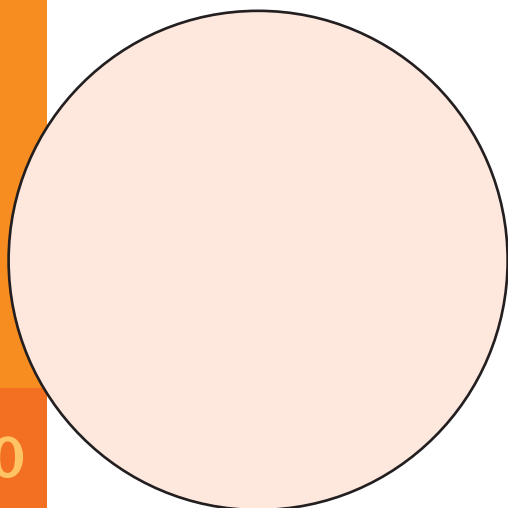
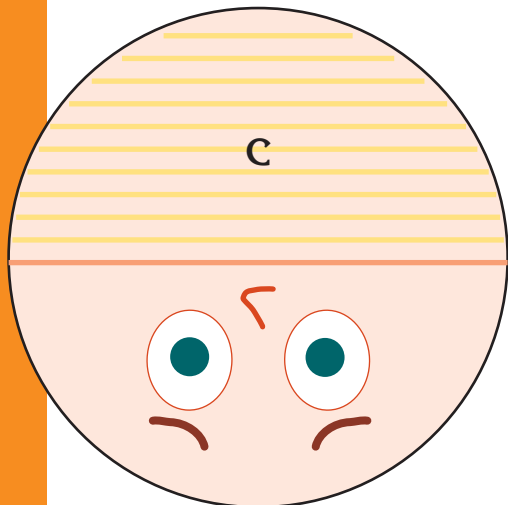
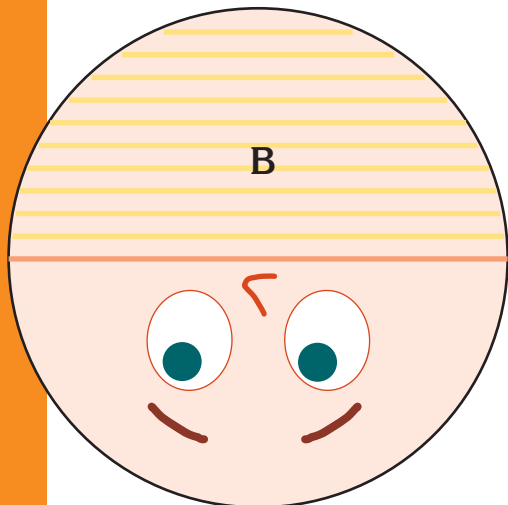
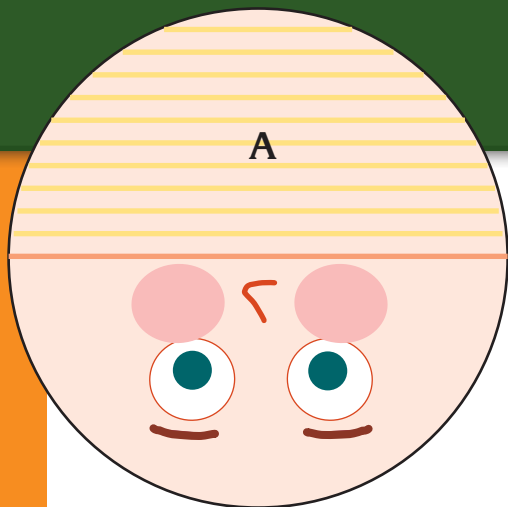
Ide ragaszd az B felületet.

4

Ide ragaszd a C felületet.

Egy hűtő sok mindent
rejt magában.
Például sonkát, sajtot,
joghurtot.

De a legfontosabb:
edd meg mindet,
ne támadjon meg
az a vírus téged.

Legyél erős,
egyél sokat,
küldd messzire
a bacikat!

Bakos Zsuzsa,
Szatmárnémeti

Pollac Ilka,
Szatmárnémeti

Suhanjon a szánkó
szélnél sebesebben,
ne üljön a házban
tovább ilyen resten!

Ott suhan a szánkó,
szelet lekörözve,
csoda, hogy a suhanásban
nem esik össze.

Kicsike a szánkó,
s a hó igen nagy!
Ebben a hidegben
a kezem majd' lefagy.

Páll Hunor,
Kézdiálmás

Makkai Nóra,
Marosvásárhely

Egy reggel mindegyik fűszál panaszkodott a legbát-
rabb fűszálnak:

– Segíts, mert mindjárt megfagyunk!

A vándor fűszál gondolkozott egy kicsit, aztán pom-
pás ötlete támadt. Elindult melegebb vidéket keresni.
Átért a szomszéd kertbe, de mindenütt dér és hideg
volt. Odaért a tölgyfához, elmesélte, mi járatban van.

– Én messzire ellátok – mondta a tölgyfa –, de sehol
sincs melegebb vidék. Hull a fehér pihe, és betakargat
benneteket úgy, hogy soha nem fogtok fázni.

Itt a vége, fuss el véle!

Péter Vanda, Bódi Alfonzo, Zabola

Sólyom Andrea zilahi
tanítványai saját farsangi
verseket alkottak:

Szárnyaim díszesek,
de nem katica, sem méh,
pillangó vagyok én,
szállok, mint a szél.

Szilágyi Dorka

Én vagyok Vuk, a kistróka,
kedvencem
nem a pityóka.
Tyúkot, libát,
kacsát eszem,
sipirc, vadász,
iszkolj innen!

Víg-Erdei Patrick

Én vagyok a gengszter,
nagyszakállú ember.
Dolgom a bankrablás
és az autókázás.

Gombos Nándor

Én vagyok a katica,
nincsen rajtam matrica.
A mezőkön repdesek,
kedvelnek a gyerekek.

Mészáros István

Matek dolgozat voltam
a farsangon,
számok voltak
a hasamon.
Számok az arcomon,
számok a nyakamon,
csupa dolgozat a karom.

Kiss Janka

Járom a tengert
nagy hajón,
kincseket kutatok
felfedezetlen utakon.
Hogyha talállok,
boldog vagyok,
de ha nem, morcogok.
Kalózlány vagyok!

Kupás Virág

**Magyarlapádi
olvasóink**

**Angyalosi Klára,
Szilágycseh**

Azon töprengék néhanap
Meleg lángok előtt,
Milyen volt a földi lét
Száz évvel ezelőtt.
Ült-e dinón ősvadász?
Erdő s dzsungel füve nőtt?
Gőzöm sincs, hogy milyen volt
Száz évvel ezelőtt.
Bár lenne egy kis szerkentyűnk,
Mely mutatná a múltunk,
És mutatná az előttünk lévő jövőt.

Sütő Géza, Zilah

Dobókocka a nevem,
guríthatsz is engem.
A játékokban jó vagyok,
szerencseszámokat hozok.
Ha jól gurítasz,
talán nyersz,
de ha mégsem,
veszíthetsz.
**Máté Tilda,
Kend**

**Oláh Kata,
Zilah**

Mese, mese mátká,
pillangós határban,
Mátyás király üldögélt
magas Budavárban,
szép vasárnap délután,
éppen ebéd után,
a szobában.
Egyszer veszi észre,
szűkül szeme rése,
kihajol az ablakon.
Lát szép fákat,
minden szépet,
embereket, kik
tettre képesek.
Készen állnak
harcra, csatára,
hogy a vár legyen
biztonságban.

**Vitus-Bulbuk Áron,
Kolozsvár**

Címlap:

**SZABÓ
ZELMIRA**

NAPSUGÁR, gyermekirodalmi lap. Kiadja a NAPSUGÁR Kft.
Főszerkesztő: LÁSZLÓ NOÉMI. Képszerkesztő: MÜLLER KATI. Lapterv: Könczey Elemér.
Honlapszerkesztő, nyomdai előkészítés: Komáromy László. Műszaki szerkesztő: Várdai Éva.
Megrendelhető a szerkesztőség címén: 400462 Cluj, Bld. C. Brâncuși nr. 202. ap. 101.
E-mail: naps.sziv@napsugar.ro. www.napsugar.ro. Telefon/Fax: 0264/418001
A lapok árát a következő bankszámlákra várjuk: Cont IBAN: RO45RNCB0106026602080001
B.C.R., CLUJ vagy RO70BTRL01301202P90961XX S.C. NAPSUGÁR- EDITURA S.R.L.
CUI: 210622. Készült a kolozsvári TipoOffset Kft. nyomdájában. ISSN 1221-7751

CSOKONAI
VITÉZ MIHÁLY

A tél

Részlet

Mormolnak szelei a fagyos északnak,
A zsindegyre vastag jégcsapokat raknak.
Ellepik a földet sűrű fergeteggel,
A folyóvizeket megkötik hideggel.

Szellős volna nagyon az ing s a papucs ma,
Bezzeg becsben is van a bunda s a kucsma.

A farkasok, a medvék s rókák hébe-hóba
A sűrű erdőbe mennek prédálóba.

A madarak nagyobb része elutaza,
Csak veréb, csak varjú maradt idehaza.

Komor minden, minden szomorúnak tetszik,
Mihelyt a tél borzas csillaga feltetszik.

Csupán az örvendő farsang víg zászlója
Lett az elcsüggedt szív jó vigasztalója,
Mely, víg kiáltással felemelvén fejét,
Ugrál az új havon, nem találja helyét.

UNIPAN HELGA rajza

Verőköltő bodobács

E lapszám támogatói:

Nemzeti Kulturális Alap

Vágjátok ki a bélyeget, és ragasszatok nevetek
mellé az osztály közös gyűjtőlapjára.

✂ KÜRTI ANDREA rajza

Ára 5 lej

Herceg- kisasszony

Karton-mellékletünk melyik oldala
tetszik jobban neked?
Színezd ki a rajzot, vágd ki a közepét,
majd arcod elé tartva készíttess
fotót magadról.
Nekünk is küldd el!

ORDOG

